

Bestemmelser overholdt og udvidet. Jeg kan her henvise til, at den sidste Sygekasselov dog i nogen Maade har forbedret den svangre arbejdende Kvindes Forhold, men vistnok ikke tilstrækkeligt; jeg skal gerne arbejde med paa en Forbedring af disse Forhold. Det samme ærede Medlem anbefalede en Forøgelse af Statstilskuddet til Sygekasserne fra 2 Kr. til 2 Kr. 50 Øre. Det er mig af Bladmeddelelser bekendt, at der forestaar en Henvendelse fra Sygekasserne til Indenrigsministeriet herom, og da vil Forholdet blive taget op til Overvejelse.

Adgang til Embeder.

Elna Munch: Jeg vil gerne takke den højtærede Undervisningsminister for hans Oplysninger med Hensyn til, om Kvinder kan blive Rektorer ved Statens Skoler. Jeg er imidlertid ikke ganske enig med den højtærede Undervisningsminister i hans Betragtninger. Saa vidt jeg forstod Ministeren, mente han, at Loven af 1903 gav Kvinder Adgang til at blive Rektorer, medens jeg mener, at Loven positivt udelukker dem derfra; Loven af 24. April 1903 hjemler positivt, at Kvinder kan blive Lærere og Overlærere. Men da disse Stillinge udtrykkelig gennem denne Lov holdes aabne for Kvinder, maa man modsætningsvis slutte, at Loven udelukker dem fra at blive Rektorer. Det hedder udtrykkelig: „Adgang til at blive Rektor ved en af Statens højere Almenskoler skal staa aaben for enhver, der ved Tjeneste som Overlærer eller Lærer ved en højere Almenskole“ opfylder visse Betingelser. Og her jævnstilles Overlærere og Lærere ikke med Overlærere og Lærere, saaledes som andre Steder i Loven. Loven af 13. November 1903 understreger udtrykkelig Forskellen, idet den fastsætter Lønnen for Overlærere og Lærere, hvoraf det ogsaa ses, at Kvinder ikke kan blive Rektorer, da den ikke fastsætter Løn for kvindelige Rektorer. Og Loven af 22. April 1916, der fremhæver, at Kvinder fremtidig kan blive Adjunkter, slaar derved endnu en Gang fast, at de ikke kan blive Rektorer. Loven af 1918, der giver kvindelige Rektorer ved de Skoler,

der overtages af Staten, Adgang til at blive i disse Stillinge, er jo en ren og skær Undtagelseslov, der ikke kan anvendes ud over det Omraade, som dens Ord positivt dækker. Naar disse kvindelige Rektorer afaar, maa derfor de ældre Loves almindelige Regler komme til Anvendelse, hvilket betyder, at Kvinder udelukkes ved Nybesættelse af Rektorembederne ogsaa ved disse Skoler. Jeg er ikke sikker paa, at den Velvillie, der skal til for at fortolke disse Love i Kvindernes Favør, altid vil være til Stede, og jeg henstiller endnu en Gang, at man lovfæster Kvinders Adgang til Rektorembeder, saaledes at der ikke kan være nogen Tvivl paa dette Punkt. Kan det ikke ske nu, henstiller jeg, at man i alt Fald tager Spørgsmaalet op i den Undervisningskommission, der nu snart vil blive nedsat.

Jeg vil ligeledes takke den højtærede Kirkeminister for hans Oplysninger om Kvinders Adgang til at blive Præster. De konkluderede jo derhen, at Loven ikke hjemler denne Ret, og jeg henstiller derfor, at der fremsættes Lovforslag om, at Kvinder kan blive Præster, ligesom ogsaa Forslag om, at de kan blive Dommere. Jeg føler mig overbevist om, at dette vil vinde Tilslutning saavel i dette høje Ting som i det andet.

Kvindens Stilling til Spørgsmaalet om Lehns og Stamhuses Overgang til fri Ejendom.

—o—

Et af de Spørgsmaal, som Kvindebevægelsen altfor lidt har haft sin Opmærksomhed henvendt paa, er Kvindens Ret til at komme i Besiddelse af Danmarks Jord. D. K. har ganske vist i 1909 udvirket, at Adgangen til de statsunderstøttede Husmandsbrug ogsaa kom til at staa Kvinder aaben, dog kun ugifte, men burde heller ikke have forsumt at faa Kvinder indvalgt i den Kommission som nedsattes samme Aar for at udarbejde en Betænkning om Regler for Len, Stamhuse og Fideikommissgodsers Overgang til fri Ejendom, thi de hidtil gældende Bestemmelser med Hensyn til Arveligheden af Danmarks

bundne Jord har forurettet Kvindene paa det dybeste, og det er af Vigtighed, at der vaages over, at ingen gammel Uret gaar igen i de nye Lovbestemmelser, som i en nær Fremtid kan ventes. At en saadan Ængstelse ikke er ugrundet fremgaar af, at af de fire Grupper, hvori Kommissionens Betænkning delte sig, de to fastholdt at den ved Godsernes Overgang substituerede Kapital skulde undergives de for Majoratsgodser gældende Arveregler.

Den eneste Kvinde indenfor dansk Kvindebevægelse, som med interesseret Opmærksomhed har fulgt dette Spørgsmaal, er D. K.s tidligere Formand, Astrid Stampe Feddersen. Paa hendes Opfordring har D. K. nedsat et Udvalg, der skal undersøge, om D. K. kan foretage sig noget i Kvindernes Interesse, naar der formodentlig i en nær Fremtid fremkommer et Lovforslag om Lens- og Stamhusenes Overgang til fri Ejendom. Men Astrid Stampe Feddersen har ikke blot påkaldt D. K.s Hjælp, men hun har selv i Sommer i Gads Danske Magasin skrevet en interessant Artikel om Kvinders Stilling til Spørgsmaalet, som Kvindesagens Kvinder vil have Udbytte af at læse. Hun paaviser i denne, hvorledes Kvindens borgerlige Stilling i Middelalderen og paa Reformationstiden ikke afveg fra Mandens ligesom hun ogsaa som Lensbesidder havde samme Rettigheder, og hun nævner Eksempler paa flere Kvinder af de gamle Adelsætter, som med stor Dygtighed har styret deres Arvegodser. — Med Enevældens Indførelse begyndte imidlertid Tilbøjeligheden til at lade Hustruen forsvinde bag Manden i Retsforholdet og Chr. Vtes Danske Lov satte i denne Henseende Kronen paa Værket ved at indføre Fælleseje mellem Ægtefæller, saaledes at Manden havde Eneraadighed over Fællesboet. Ved Oprettelsen af Chr. Vtes nye Højadel, blev der bevilget Grever og Friherer Majoratetsret, hvorved Godset gaar udelt til én, — Mand forud for Kvinde, Mandslinie forud for Kvindelinie. Det var for at bøde paa denne Uret mod Kvindene, at de adelige Jomfruklostre oprettedes „som en Nødhavn for Overklassens Døtre“. Det forekommer os, at D. K. burde sikre sig et vist